

Oponentní posudek diplomové práce

Autorka dp: Bc. Petra Pilcová

Název: Profesionální identita a reflexe fyzického vzhledu v profesní oblasti sociální práce

Oponentka: PhDr. Jaroslava Šťastná, Ph.D.

Diplomová práce se zabývá tématem, které je v oboru sociální práce neobvyklé, v kvalifikačních pracích studentů nepojednávávané, a proto do značné míry nabízí originální pohled na profesi. Jak autorka v úvodu předesílá, fyzický vzhled hraje v současné společnosti důležitou roli, je součástí osobní identity, nositelem různorodých sociálních symbolů, přesto – zdá se - však není spojován s klíčovými hodnotami a normami profese sociální práce. Autorku dp zajímalo, jaký je vztah profesionální identity a fyzického vzhledu, jaký význam má fyzický vzhled pro sociální pracovníky a jestli se význam vzhledu liší při práci s různými cílovými skupinami.

Diplomová práce je rozdělena do 8 kapitol, z nichž 6 jsou teoretické, 2 představují realizovaný výzkum, následuje závěr, diskuse, seznam použité literatury a přílohy (4). Práce je členěná logicky, přehledně.

Teoretická část obsahuje definice, popisy základních používaných pojmů (fyzický vzhled, přístupy k jeho zkoumání, fyzický kapitál, identita a identita v kontextu sociální práce). Autorka používá dostatečné množství relevantní literatury, včetně zahraničních zdrojů. Prokazuje schopnost myslet v širokých kontextech společensko-vědních oborů. Svoji pozornost upírá na moderní a postmoderní dobu, kdy se zájem o fyzický vzhled propojuje s kulturou masového konzumu. Tato teoretická část práce má velký intelektuální potenciál, naznačuje talent pisatelky. Avšak zdá se, že autorka práci poněkud uspěchala, a tak kapitoly na mnoha místech trpí určitou povrchností a nedotažeností myšlenek. Za pozornost by stálo doplnit a prohloubit analýzu vazeb mezi osobní identitou, skupinovou (profesní) identitou a strukturálními tlaky – ať již kulturními, sociálními a ekonomickými. Nezapomeňme, že masová konzumace prostředků spojených s péčí o vzhled je též obřím globálním byznysem, psychologicky sofistikovaným, víceméně všudypřítomným. V některých pasážích je text tezovitý, rušivě vnímám i použití zkratk FV a PI v textu, včetně obsahu diplomové práce.

Anglický překlad abstraktu je opravdu odbylý, a je to škoda, protože tyto části dp jsou v hledáčku rešeršních prací jiných autorů.

Empirická část představuje kvalitativní výzkum – polostrukturované rozhovory (N 13). Výzkum je dobře zvládnutý, dostatečně popsán proces, argumentovaný, čtivý, zajímavý. Přesto bych čekala ještě rozvinutější diskusi, důkladněji propojenou s teoretickou částí diplomové práce.

Na práci oceňuji originalitu, schopnost pracovat s literaturou přesahující úzce vymezený obor sociální práce, schopnost myslet v širokých kontextech. Je bohužel patrný spěch a některé zbytečné chyby, např. citování autoři v závorkách jsou někdy uvedeni velkými písmeny, jindy malými písmeny, často citovaný Bourdieu uváděn jako Bordieu aj.

Shrnutí: práce odpovídá stanoveným standardům pro zpracování diplomových prací.

Práci doporučuji k obhajobě, navrhuji hodnocení velmi dobře.

PhDr. Jaroslava Šťastná, Ph.D.

26.8.2022